

U.S.A. CANADA

KONTAKTORGAAN VAN DE STUDIEGROEP USA/CANADA • OPGERICHT 10 JAN. 1970

Redaktie: C.V. ten Brink

nummer 12

Van Oosten de Bruynstraat 147, Haarlem

maart 1976

VERWACHTING !

Redelijkerwijs worden, al naar de omstandigheden, verwachtingen gekoesterd over plannen waarin een mogelijk gunstig perspectief zich merkbaar laat aftekenen. Zonder dit vertrouwen zou elk initiatief bij voorbaat tot mislukken gedoemd zijn.

Voor al in deze tijd waarin zo weinig onderlinge samenwerking en teamgeest is waar te nemen in onze liefhebberij, betekend dit een bedenkelijk verschijnsel. Men leze daarvoor de redactionele ontboezemingen in het maandblad voor filatelie van januari j.l. er maar eens op na!

Het is opmerkelijk dat wij als studiegroep, met een weliswaar gering aantal leden, dit vertrouwen en deze wilskracht wél konden opbrengen om een op idealistische grondslag gebaseerd en weldoordacht tentoonstellingsplan tot verwerkelijking te brengen. Hopelijk moge ons streven een lichtpuntje betekenen tot een meer vertrouwensvolle onderlinge samenwerking in onze liefhebberij, waar het thans nog in bedroevende mate schort.

SAMENWERKEN!!!! JUIST NU!

Een aantal jaren geleden werd op initiatief van de Bond van Postzegelverzamelaars een poging ondernomen het filatelistisch peil in ons land enigermate op te voeren, door het samenstellen van filatelistisch gerichte studiegroepen.

Er bestonden destijds reeds enkele groeperingen die een meer of mindere specialisatie van het hun gekozen verzamelgebied beijverden. Veelal waren dit studiegroepen van landen welke bij de verzamelaar in een dermate grote belangstelling werden geacht, dat er voldoende levensvatbaarheid bestond tot het oprichten van speciale studiebedrijvende postzegelclubs. Het is vooral aan wijlen, de heer C.G. van Veenendaal, bondssecretaris, te danken geweest, dat er ook voor de landen die in mindere mate in de belangstelling stonden, studiegroepen in het leven werden geroepen.

Vooral in het begin hadden deze nog kleine groepjes een nog zeer geringe ledental, weinig financiële middelen, geen, of althans sporadisch aanwezige, deskundige en organiserende leiding. Het eerste jaar kon met de door de Bond verstrekte subsidie hier en daar nog wel het hoofd boven water worden gehouden. Zelfs verschenen er contactorganen in de meest simpele uitvoering en omvang, maar er was in ieder geval een begin. Echter het gemis aan voldoende doorzettingsvermogen, deskundige voorlichting en het vertrouwen onderling, deed aan deze kleine groepjes geen goed, vooral toen er op een meer zelfstandigheid werd aangedrongen en de zo nodige steun van bondszijde werd beeindigd, verdwenen vele van het filatelistisch terrein of leden een kwijnend bestaan.

Over het algemeen bestond er onder de postzegelverzamelaars een meer op het "bezit" dan op "kennis" gerichte belangstelling. Ook de verplichting om als lid van een studiegroep te worden aangenomen wanneer men reeds lid van een algemeen gerichte postzegelvereniging was, is niet bevorderlijk geweest voor vele verzamelaars om tot een studiegroep toe te treden. Dit betekende een dubbele cotributie, terwijl de belangstelling veelal eenzijdig gericht was.

Toch waren er van deze groepjes die met een zeker enthousiast medeleven enmedewerken stand konden houden en tot een bestaanszekerheid kwamen die tot heden ten dage sterker en

samenwerkingsbereid waren. Het landelijk karakter van deze verenigingen werd tot stand gehouden door een contactorgaan en het rondzendverkeer van postzegelaanbiedingen. Het belangrijkste element tot samenbinding en vooruitstrevendheid is en blijft het persoonlijk contact op de tussentijdse bijeenkomsten. Onze eigen studiegroep USA-Canada maakt thans een tijd van vooruitgang en uitbreiding door, hoewel ook wij moeilijke tijden hebben gekend. Het organiseren van een herdenkingstentoonstelling "200 years USA" dit voorjaar mag toch wel als een bewijs gelden dat het ons niet aan organisatie en doorzettingsvermogen ontbreekt en dat wij kunnen rekenen op het medeleven en steun van vele (helaas nog niet alle) leden van onze groep. Wel hopen wij dat er in elk geval elk lid, indien hij daarvoor in de gelegenheid verkeerd, onze postzegelshow zal bezoeken. Vooral op de openingsdag, 3 april a.s. verwachten wij al onze leden met echtgenoten, vrienden of kennissen in het Singer-museum te Laren N.H. Uitnodigen en tentoonstellingscatalogus worden U binnenkort toegezonden. Bent U die dag om een of andere reden niet in staat dit voor onze groep belangrijke evenement bij te wonen, kom dan beslist een der andere tentoonstellingsdagen een kijkje nemen. Er is veel te zien betreffende uw verzamelgebied, zo'n 200 kaders met diverse facetten van de USA-Canada-filatelie zal een ieder van U zeker interesseren. Ook zal getracht worden gedurende het weekend ruil- of verkoopmogelijkheden met attracties te organiseren, waarover we U nog wel zullen informeren. Heeft U nog vragen, wensen of vervoersproblemen (invaliditeit) schrijf of belt even onze secretaris de heer M.J.W. Steensma, Thomas à Kempisstraat 17, Amsterdam-1016. Er zal getracht worden bij eventuele moeilijkheden zoveel mogelijk hulp te bieden. Bericht dit echter wel zo spoedig mogelijk omdat we dit van te voren moeten kunnen regelen.

OPENINGSTIJDEN DER TENTOONSTELLING "200 YEARS USA" 1976

Officiële opening op zaterdag 3 april om 11 uur.

Zondags van 13-17 uur, maandags gesloten.

Dinsdags tot en met vrijdags van 10-17 uur.

Goede vrijdag en 1e Paasdag gesloten.

Maandag 19 april (2e Paasdag) om 16 uur officiële sluiting.

HISTORISCHE FEITEN EN GEBEURTENISSEN UIT DE GESCHIEDENIS
DER VERENIGDE STATEN, WELKE OP POSTZEGELS ZIJN WEERGEGEVEN.

(vervolg)

In 1670 worden door de Engelsen diverse nederzettingen in Noord- en Zuid Carolina gesticht. In deze streken vestigden zich ook Hugonoten. In 1680 wordt de stad Charleston gesticht (Scottno. 683, koloniaal gouverneur Joseph West en indiaans opperhoofd Shadoo a Kiawah).

Onder de godsdienstvervolgeling in Engeland hadden ook de sekte der Quakers veel te lijden. Een van hen was William Penn, de zoon van admiraal Sir William Penn. Bij de dood van de vader werd in de nalatenschap een schuldbekentenis van £ 16000.- van de Engelse Koning aangetroffen. Deze voelde er weinig voor dit bedrag aan de zoon terug te betalen en in plaats hiervan bood hij aan William Penn een enorm groot stuk land, tussen de koloniën Delaware en Maryland, aan.

Dit land kreeg de naam Pennsylvania, ter nagedachtenis aan de admiraal Sir William Penn. In 1682 verlaat William Penn, die leefde van 1644 tot 1718, met enkele getrouwen Engeland om een kolonie in Pennsylvania te stichten. Op een door hem gekozen stuk grond werd in 1683 Philadelphia gesticht.

(Scottno. 724, portret van William Penn).

Inmiddels hadden de Fransen onder Lodewijk XIV niet stil gezeten. In 1682 ondernam de Fransman La Salle de tocht van Quebec naar de Golf van Mexico. Hij was de eerste blanke in deze streken en lag daarbij beslag op de vallei van de Mississippi in naam van de Franse Kroon en noemt dit land Louisiana, over dit gebied later meer. In 1701 stichtte Antoine de la Mothe Cadillac de stad Detroit. (Scottno. 1000, landing van Cadillac met in het vage verschiet de latere stad Detroit). In 1718 stichtte Bienville de stad New Orleans aan de monding van de Mississippi.

In 1733 werd door de Engelsen, deels uit zuiver militaire overwegingen als bastion tegen Fransen en Spanjaarden, een nieuwe kolonie Georgia gesticht. (Scottno. 726, portret van generaal James Edward Oglethorpe, die uit Engeland op 12 februari 1733 in Amerika landde en de kolonie Georgia in naam van de Engelse Kroon stichtte.)

Diverse oorlogen breken uit tussen Fransen en Engelsen. Een van de laatste hiervan is de strijd van 1754-1763. In 1754 komen afgevaardigden van alle koloniën bijeen in Albany (New York). De besprekingen hadden tot doel om tot een hechtere samenwerking te komen. Aarwelijk waren o.a. Benjamin Franklin, drukker, uitvinder, filosoof en staatsman uit Pennsylvania.

Deze oppert een plan om van de koloniën een federatie te maken met een eigen bestuur, onder supervisie van een door Engeland benoemd Gouverneur-Generaal. Dit plan ging echter niet door. Uit Engeland werd generaal Braddock met een leger van 12000 soldaten gezonden. Bijgestaan door officieren en manschappen uit de koloniën rukt Braddock op naar Ohio en doet een aanval op het fort Duquesne. Tegen het advies van George Washington en andere officieren in, onderneemt hij deze aanval in dichte gesloten gelederen. Daarbij sneuvelde Braddock en dank zij mede George Washington loopt de terugtocht niet op een fatale catastrofe uit (Scottno. 668, standbeeld van George Washington, ter herinnering aan de 'Battle of Braddock's Field', ook wel de slag bij Monongahela in 1755 genoemd).

In 1758 werd het sterke fort Duquesne aan de Ohio-rivier veroverd en zal voortaan fort Pittsburg heten (Scottno. 1123, juichende soldaten). In 1759 veroverde generaal Wolfe de stad Quebec, terwijl in 1763 de vrede van Parijs werd getekend. Frankrijk moest de franse koloniën in Amerika afstaan en Spanje terug moest trekken uit Florida, als tegencompensatie kreeg Spanje de kolonie Louisiana van de Fransen toegewezen.

In de nu komende rustige tijd vaardigde Engeland enkele wetten uit die veel ontstemming bij de kolonisten verwekten. Zo b.v. de suikerwet, waarbij voor gebruik van suiker in Amerika men gebonden werd door levering uit Engeland, welke de suiker met 4% invoerrechten belaste. De suikerhandel uit de Spaanse en Franse koloniën, welke veel goedkoper was, werd verboden. Dan was daar nog de z.g.n. "Stamp Act" (zegelwet), waarin bepaald werd dat men in de koloniën op brieven, kranten, zakelijke overeenkomsten, contracten en officiële stukken, een belastingzegel moest plakken. In alle dertien koloniën braken rellen uit, welke uiteindelijk ook een economische boycot van Engeland tot gevolg had, waardoor de engelse handel op Amerika terugliep. In alle koloniën komen de gemeederen in beweging en werd door de politieke leiders hartstochtelijke taal gesproken.

Het komt zover dat de Engelse gouverneur van Virginia het parlement van deze kolonie ontbindt. Uiteindelijk ressorteert deze ontevredenheid in het bijeenroepen van een vergadering van afgevaardigden van de dertien koloniën. Op 5 sept. 1774 werd deze bijeenkomst in de "Carpenter's Hall" in Philadelphia gehouden. Als resultaat hiervan werd een verklaring van rechten "Declaration of Rights" opgesteld en een beroep gedaan op de koning om de rechten en vrijheden der koloniën te herstellen. De toestand werd hierna nog meer gespannen. In het begin van 1775 komt generaal Gage, bevelhebber van het garnizoen in Boston, terore dat de patriotten munitie en wapenen hebben opgeslagen in het plaatsje Concord. Op 18 april vandat jaar geeft de generaal order aan majoor Pitcairn om met 800 manschappen, dit depot in beslag te nemen. De patriotten werden echter gewaarschuwd. Hoog in de toren van de Noorderkerk in Boston werd een lantaarn ontstoken als een afgesproken teken. De zilversmid Paul Revere (Scottno. 1048, portret van Paul Revere) en zijn vriend zien dit licht en springen te paard om de patriotten te waarschuwen. Paul Revere bereikt Lexington maar werd op de weg naar Concord gevangen genomen. Bij het dorp Lexington hadden de patriotten zich opgesteld om de engelse troepen de doorgang te beletten. Er klinkt een schoten van weerzijden is het vuren begonnen. In slechts enkele minuten moest deze onervaren troep patriotten het afleggen tegen de geoefende engelse troepen en slaan op de vlucht. De Engelsen bereiken Concord en nemen de overblijfselen van het depot in beslag. Toch werden ze hier weer onder vuur genomen door de zich verschanst hebbende patriotten, ook op de terugtocht komen herhaaldelijke schermutselingen voor. Met een verlies van ruim 200 man aan doden en gewonden, komt majoor Pitcairn in Boston aan (Scottno. 618, de slag bij Lexington-Concord, 17 april 1775) (Scottno. 619, "The Minute Man", een bronzen standbeeld van de beeldhouwer Daniël Chester French, opgericht in Concord, waarmee de boeren en handelslieden werden geëerd die hun ploegen en zaken onmiddellijk in de steek lieten en naar het geweer grepen om hun vrijheid te verdedigen toen er een beroep op hun patriottisme werd gedaan (Minutes Notice). De oorlog is uitgebroken. Patriotten zijn samengestroomd om Boston van de Engelsen te bevrijden en wanneer patriotten zich tijdens de nacht op Breed's Hill hebben verschanst en

de Engelse stellingen ernstig beginnen te bedreigen, werd de engelse generaal tot een tegenaanval gedwongen, deze vindt op 17 juni 1775 plaats. Tot tweemaal toe werden de Engelsen met zware verliezen teruggeslagen, doch de derde aanval gelukt en de patriotten moeten zich terugtrekken (Scottno. 1564, veldslag van Bunker's Hill).

Op het schiereiland tegenover Boston lagen twee heuvels, Bunker's Hill en Breed's Hill. De Amerikaanse schrijver F. van Wijk-Mason schrijft hierover in het tweede deel van zijn triologie "Three Harbours", in de nederlandse vertaling "Ver is de haven" geheten, het navolgende: "Het is te wijten aan fouten van enkele cartografen van het Britse leger met name; Montreson, Page en De Bernière, dat de veel lagere en dichterbij Boston gelegen Breed's Hill onjuist Bunker's Hill is genoemd. Op de echte Bunker's Hill die meer naar achter lag is in het geheel niet gevochten. De in de Amerikaanse geschiedenis bekende "Slag van Bunker's Hill" moet dus in feite "Slag van Breed's Hill" zijn. Een tweede congres komt op 10 mei 1775 te Philadelphia bijeen. Op deze vergadering houdt o.a. Patrick Henry (Scottno. 1144, 1052, zijn uitspraak: Give me LIBERTY or give me DEATH), een gloedvolle rede waarin hij de oorlog als onvermijdelijk ziet. John Dickinson en Thomas Jefferson (Scottno's 12, 30, 67, 75, 76, 139, 150, 161, 187, 188, 209, 228, 260, 275, 310, 324, 561, 807, 1033, 1278, portretten Thomas Jefferson, Scottno. 1141, zijn uitspraak; "I have sworn... Hostility against every form of TYRANNY over the mind of man), werden aangewezen de oorlogsverklaring op te stellen. Met algemene stemmen werd de kolonel George Washington tot generaal en opperbevelhebber van het leger benoemd.

Na de oorlog van de Engelsen tegen de Fransen van 1754-1763 trok Washington zich uit het leger terug. Hij huwde met Martha Custis (Scottno's 306, 556 en 805), en vestigde zich als planter in Virginia (Scottno's 785 en 1032, Mount Vernon, woonhuis van Washington). Na zijn benoeming tot opperbevelhebber voegde hij zich bij het leger in Cambridge (Scottno. 617, Washington neemt het opperbevel over).

Op 7 juni 1775 dient Richard Henry Lee een resolutie in voor de definitieve onafhankelijkheid en voor de oprichting van een Amerikaanse Bondsstaat. De vergadering benoemde een commissie van vijf personen, Benjamin Franklin, John Adams, Roger Sherman,

Robert Livingstone en Thomas Jefferson, onder voorzitterschap van laatstgenoemde. (Scottno. 323, portret van Robert R. Livingston).

Thomas Jefferson stelt de verklaring op en 28 juni 1776 werd dit stuk ("Declaration of Independence") in de voltallige vergadering voorgelezen en overhandigd (Scottno. 120).

De voorzitter van het Congres, John Hancock, neemt de Onafhankelijkheidsverklaring van Jefferson in ontvangst. 4 juli 1776 werd de verklaring door het Congres aangenomen

en ondertekend door de afgevaardigden van de dertien aangesloten koloniën: New Hampshire, Massachusetts Bay, Rhode Island, Connecticut, New York, Delaware, Pennsylvania, Maryland, Virginia, North Carolina, South Carolina en Georgia. (Scottno. 627, De "Liberty Bell" die werd geluid bij de ondertekening van de Onafhankelijkheidsverklaring).

Het duurde geruime tijd eer het Engelse legerapparaat op toeren kwam. De Amerikanen maakte van deze gelegenheid gebruik hun posities te versterken. Ethan Allen uit Vermont heeft op eigen initiatief een verzetsgroep gevormd die zich de "Green Mountain Boys" noemden. Ter verduidelijking van deze naam het volgende: Op een franse kaart welke door Samuel de Champlain was getekend, werd de streek en de bergen (thans de staat Vermont) "Verde Mont" genoemd, ofwel "groene berg". De Engelsen noemde deze staat eerst New Connecticut, maar veranderde later deze naam in Vermont. De bijnaam van de bewoners van dit gebied was "Green Mountain Boys" ofwel mannen van de groene berg.

Bij Ethan Allen rijpte het plan een onverwachte aanval uit te voeren op het Engelse fort Ticonderoga aan de Canadese grens, een opslagplaats van munitie en geweren. Het fort werd bij verrassing genomen en leverde een grote krijgsbuit op die generaal Washington goed van pas kwam. (Scottno. 1071, plattegrond van het fort Ticonderoga met Ethan Allen aan het kanon).

Boston werd door de patriotten veroverd en Washington trok met zijn leger naar New York, in de verwachting dat de vijand het eerst een aanval op deze stad zouden doen. De Engelse vloot met leger onder aanvoering van admiraal Howe en zijn broer generaal Howe komt op 2 juli 1776 voor New York.

(wordt vervolgd).

ONZE
TENTOONSTELLING
CATALOGUS

Onmisbaar voor iedere vorm van tentoonstellen is een handleiding, waarin we op overzichtelijke wijze een informatief gegeven over het tentoongestelde kunnen aflezen.

Onze catalogus hebben wij, gezien de hoge drukkosten, op een bescheiden wijze en eenvoudige uitvoering laten vervaardigen.

Echter hebben we gemeend het niet alleen een gids voor onze tentoonstelling te laten zijn, doch er ook enkele interessante artikelen in opgenomen, gezien het speciale karakter van de herdenking "200 YEARS USA".

Onze leden krijgen binnenkort deze catalogus met uitnodiging tot bijwoning van het openen van onze tentoonstelling toegezonden. Er is voor de leden tevens de gelegenheid om in deze catalogus, die met een oplage van 1500 exemplaren zal verschijnen, een of meerdere vraag en aanbodadvertenties te plaatsen.

Ons advertentietarief werd bepaald op: volle pagina, fl. 100.- halve pagina, fl. 60.-, een kwart pagina, 8x14 cm. plm. 900 lettertekens, fl. 35.-, een achtste pagina, 4x14 cm. plm 400 lettertekens, fl. 20.-, (leden genieten tevens 25% korting).

Het is voor U een unieke gelegenheid per advertentie in contact te komen met tal van USA- en ook wel Canadaverzamelaars buiten onze groep. Grijpt uw kansen, plaats een kleine of grote annonce ten eigen voordeel en tevens tot een tegemoetkoming in de kosten.

Leden die eventueel meerdere exemplaren van de catalogus wensen of in aanmerking willenkomen voor een affiche, schrijven ons even.

WETENSWAARDIG ALLERLEI

Voor het eerst sinds 1974 hebben de V.S. weer een postoffice op de Zuidpool. Het marinestation was namelijk in november '74 opgeheven.

Het nieuw te openen kantoor is een onderdeel van het New York-Post Office. Brieven zullen daar gestempeld worden met het rondstempel; So.Pole. Br.New York,NY10090. (South Pole Branche). Het getal 90 in de cijfercode staat voor de 90 graden meridiaan. Het contract voor de aflevering van de post is in handen van een wetenschappelijke firma in California, welke reeds diverse stations bevoorraadt. De prijs van het contract is.... \$ 1.00 per jaar.

XXX

De jaarlijkse Amerikaanse kerstzegels zijn zonder waarde-aanduiding gedrukt, omdat men nog niet wist hoe de posttarieven rond de jaarwisseling lagen. Voorwaar een uitzonderlijkheid in de Amerikaanse postgeschiedenis.

De beide zegels zijn ontworpen door Stevan Dohanos, die voor het ene zegel gebruik maakte van een afbeelding van een oude kerstkaart uit 1878. Het andere zegel is een afbeelding van de Madonna met kind uit een schilderij van de 15e eeuwse Italiaanse kunstschilder Andreotti Domenico Ghirlandaio.

De zegels werden gedrukt op de bekende Andreotti Gravure Pers in zes kleuren, en zijn ware kunstwerkjes te noemen.

XXX

Canada heeft op 24 september j.l. vier zegels uitgegeven van elk 8 cents postwaarde, die ten eerste onze aandacht waard zijn. Het zijn zegels met afbeeldingen van historische schepen die een rol hebben gespeeld in de geschiedenis en ontwikkeling van Canada. Een van deze schepen is de "Beaver" het eerste stoomschip van het oude Canada. Dit schip werd zo genoemd omdat het veelal bontvellen vervoerde naar de grote handelsposten in het noorden van Canada.

Het werd gebouwd in 1834 in opdracht van de Hudson's Bay Co.

De beroemde generaal Isaac Brock die de verdediging van Canada had georganiseerd toen Engeland en de V.S. in oorlog geraakte, is afgebeeld op een postzegel van Guernsey, waar hij geboren was. Maar ook Canada eerde hem met de op 12 september 1969 uitgegeven postzegel van 6 cents, met een portret van de man die zo een belangrijke rol speelde in de canadese geschiedenis en toch zo weinig bekendheid kreeg. Hij was de man die Detroit destijds innam voor de Engelse bezetters van Noord Amerika.

XXX

Voor vele verzamelaars een totaal onbekend verzamelgebied zijn de fluorescerende zegels van Canada. Een tak in de filatelie die zelfs in Canada nog min of meer in de kinderschoenen staat, een feit dat we kunnen constateren als we de diverse catalogi hierover openslaan... en dan zien dat veel variëteiten niet, of althans weinig vermeld staan. De doorsnee-verzamelaar zal al moeite genoeg hebben de normale zegelvariëteiten van Canada bijeen te krijgen, laat staan daarbij ook nog een nogal dure lamp aan te schaffen, en toch.....

Wanneer wij de speciale catalogi bekijken die er op dit gebied zijn bemerken we dat er methodes zijn Qua "tagging" (het aan- of opbrengen van fosforiserende of fluoriserende materialen op postzegels). Opzet voor deze ontwikkeling was het verlangen der Canadese Post Office om de sortering van de vele postzendingen te vergemakkelijken en zo goed en snel mogelijk te laten verlopen met zo min mogelijk handwerk.

Een voorbeeld van de diverse prijzen voor dit materiaal: Scott 397 op normaal fluoriserend papier, \$ 15.-, op het z.g.n. Hi-Brite Paper is de prijs echter \$ 30.-, ruim tweemaal zoveel. Toen de "Tagging" nog experimenteel was waren deze zeer schaars, en lag de prijs aanmerkelijk hoger voor de fluoriserende zegels. Nu wij een aantal jaren verder zijn en de "tagging" zeer algemeen is geworden, zijn dikwijls de niet-fluorescerende zegels meer waard in de diverse catalogi. Laat U dus niet verleiden tot aankopen, zonder het desbetreffende materiaal uitvoerig te hebben bestudeerd. De meest gezochte uitgifte van Canada op dit gebied zijn de zegels van 1967, Scottnummers 454-465.

U heeft echter voor het bestuderen van deze fluoriserende zegels een speciale U.V.lamp nodig, laat U dus eerst goed voorlichten over de diverse merken die er in de handel zijn.

XXX

WAT ZEGGEN SCHEEPSSTEMPELS U ? ? ?

Vaak horen we de vraag;het is wel leuk maar wát kunnen nu verzamelen? Hieronder een lijstje van de diverse verzamelgebieden van scheepsstempels hetgeen wellicht enige introductie behoeft, deels door het speciale karakter en de aanspreekbaarheid van dit gebied b.v. voor hen die in betrekking stonden met de scheepvaart in het algemeen, deels door de aanwezigheid van avontuurlijke gesteldheid zowel voor de oude als de meer moderne postverzending per schip.

Avontuurlijk zeer zeker, het schip heeft door de eeuwen heen steeds een aanstekelijke bekoring in zich gedragen, ook voor hen die er persoonlijk nooit mee geconfronteerd zijn geweest. Vooral de prachtige oude zeilschepen met hun ingewikkelde tuigage waarvan we vorig jaar nog een vleugje konden opsneuen bij Sailing Amsterdam. Het waren voornamelijk deze grootse driemasters die behalve hun commerciële ladingen, ook een zeer groot aandeel hebben gehad in het postvervoer. Brieven uit deze vervlogen periode zijn in de loop der tijden vanzelfsprekend schaars en daarom ook nogal kostbaar geworden. Vooral wanneer we er stempels op aan treffen met de naam van het schip. Maar met enige studie met vooral de destijds bestaande scheepvaartroutes kunnen we van deze oude brieven een reisbeschrijving aflezen aan de op het stuk voorkomende stempels. Een brief van een Amerikaanse of Canadese haven verzonden in de jaren van b.v. 1850-1900 naar Europa droeg steeds een vertrekstempel van de havenplaats, dit waren stempels die kenmerkend voor postverzending over zee waren, Outgoing Mail Cancellations met b.v. de namen van de havensteden Boston, New York etc. Voor deze tak in de filatelie is echter naast een goed gevulde beurs ook een in hoge mate verworven kennis van dit zo fascinerend en hoogst interessant verzamelgebied beslist noodzakelijk, wij zullen er derhalve maar niet verder

over uitweiden, tenzij er wel belangstelling voor mocht bestaan. Maar dan wel even berichten aan de redactie!:

Er zijn natuurlijk ook eenvoudigere vormen van scheepsstempels te verzamelen, zeer zeker, maar dan ook wel op het gehele stuk, dat wil zeggen op brief of kaart. Alleen fragmentarische en of niet te definiëren scheepstempels alleen op postzegels zijn hier-voor ongeschikt. Ook de envelop spreekt hier een belangrijke rol omdat meestal het herdenkingsmotief kenmerkend voor deze verzamelwijze is. Er zijn diverse verscheidenheden ten opzichte van verzamelen aan te wijzen:

Militaire en passagiers- of vrachtschepen. Zeil- stoom, turbine en zelfs met atoomkracht voortbewogen schepen.

1. Kiellegging van het schip waarvoor een speciale stempel werd uitgegeven. Veelal voor oorlogsbodems, onderzeeërs gebruikt.
2. De eerste proefvaart, Maiden Voyage, First Day in commission.
3. De laatste dag van het in gebruik zijn der schepen, opleggen.
4. Poolexpedities naar Noord en Zuidpool en andere territoriale afstempelingen o.a. Alaska enz.
5. Diverse oorlogsexpedities met militaire postverzendingen.
6. De z.g.n. marinédagen, vlootshow enz. (Navy Day).
7. Scheepvaartroutes van grote maatschappijen aan de hand van stempeluitgiften in diverse havens aangebracht.
8. Speciale zeereizen, vakantietrips enz. hebben veelal ook een speciaal stempel gekregen. Souvenircovers etc.
9. Verloren gegane schepen door oorlogshandelingen, schipbreuk. De geredde post wordt veel gezocht en is vanzelfsprekend nogal schaars te vinden. Hoewel er door onkunde nog wel eens voor de deskundige verzamelaar interessante stukken goedkoop zin te vinden. Ook hier spreek kennis van de materie een belangrijker rol dan veel geld.

Kortom een kleine greep uit de grote keuze voor de liefhebber van deze tak in de filatelistische facetten der scheepsfilatellie. Buiten de basisverdeling van de diverse stempels zijn er zeer veel gelegenheidsstempels gemaakt, b.v. naar aanleiding van bijzondere gebeurtenissen, geboortedag van Washington, de 4e juli, Onafhankelijkheidsdag, Kerstmis enz. en hoe betreurenswaardig ook zelfs naar aanleiding van de diverse atoombomproeven.

Literatuur en speciaal gerichte catalogi bestaan wel over deze vorm van verzamelen, maar hier te lande uiterst moeilijk te bekomen en dan veelal in de Engelse taal.

CANAL ZONE - EEN MOOI EN INTERESSANT VERZAMELGEBIED

1964 was de gouden verjaardag van het Panama-kanaal. Deze grote waterweg werd geopend in 1914 na tien jaar van hard werken. Het eerste schip dat door het kanaal ging was het Amerikaanse Steam Ship Ancon. Eigendom van de Panama Steamship Line. Een verdrag tussen de republiek Panama en de V.S. daterend uit 1903 maakte de aanleg van het kanaal mogelijk.

Het kanaal is ongeveer 50 miles lang en de doorgang duurt zo'n zeven uur. In het eerste jaar van de opening gingen er 317 schepen door. In 1967 was dit aantal inmiddels opgelopen tot 13.000 schepen per jaar.

In 1950 lag het Amerikaanse Congress de basis voor de huidige staatkundige samenstelling; de Panama Canal Compagny en de Canal Zone regering.

De Gouverneur van de Canal Zone is tevens directeur en ook president van de Panama Canal Compagny.

Beide organisaties werken zeer goed samen, de burgerlijke functie van de Canal Zone is onder meer, het besturen van brandweer, politie, scholen, gezondheidszorg, de havens en het postsysteem en vervoer....

De gouden verjaardag is uitstekend afgebeeld op zegels van de luchtpost uit 1964. Op deze zegels zien we de belangrijkste stations afgebeeld langs het kanaal. Deze zegels werden in Washington USA gedrukt en ontworpen door Robert J. Jones.

De twee eindstations langs het kanaal zijn Balboa en Cristobal, vandaar dat we veel stempels zien met deze namen.

Op 5 mei 1909 werd de naam La Boca veranderd in Balboa.

Omdat de post eerst in 1904 werd georganiseerd werd er slechts 5 jaar de oude naam La Boca in het poststempel gebruikt.

Vandaar dat het oude stempel veel moeilijker te vinden zal zijn dan het Balboa-stempel.

De posterijen waren destijds een onderdeel van het belastingwezen onder toezicht van de Ontvanger van de Canal Zone, Mr. E.C. Tobey. De volgende kantoren werden toen geopend; Ancon,

Cristobal, Gatun, Culebra, Bohio, Corgona, Matachin, Empire.

De stationsagent van de spoorwegen in zo'n plaats was tevens ook Postmaster. De geschiedenis van het postwezen is bijzonder interessant ook voor de niet-verzamelaar.

In het begin verwerkte men alleen gewone post voor het binnen-

land. De post voor Centraal en Zuid Amerika werd overgedragen en gestempeld door de Panamese Republiek. De post voor andere delen der wereld o.a. de V.S. werd direkt naar de V.S. gezonden door de Postmaster van Cristobal, de post werd dan aan boord van diverse schepen meegegeven die naar New York voerden. In 1905 werd er aangetekende post behandeld en werd het Cristobal Post Office een internationaal uitwisselingskantoor dat direkt de post mocht verzenden naar alle bestemmingen.

In 1911 werd er een Postspaarbanksysteem in gebruik genomen, zoals ook wij dat hier kennen. In het begin waren er slechts enkele kantoren met een totaal van een tiental employees, nu zijn meer dan 19 kantoren en werken er meer dan 100 mensen in dienst der posterijen. Het systeem is een onafhankelijkheidpostwezen erkend door het Congress der Verenigde Staten.

Maar net als in andere gebiedsdelen onder de verantwoordelijkheid der V.S. begon de posterijen op 24 juni 1904 een aantal postzegels van Panama te overdrukken met de woorden Canal Zone. Hieronder vinden we tal van opdrukverschillen en variateiten.

In juli van datzelfde jaar werden de Amerikaanse zegels met de opdruk Canal Zone in gebruik genomen. Dit duurde tot december van dat jaar, toen kwamen er wederom zegels van Panama in gebruik. Op 1 juli 1924 werden er weer Amerikaanse zegels gebruikt. De eerste echte Canal zone postzegels zagen het licht in 1928, het was de twee cents "Goethals" postzegel, sedert deze tijd kwamen er meer Canal zone zegels, maar toch af en toe nog gebruik gemaakt van Amerikaanse postzegels, zie b.v. de halve en anderhalve cent van de presidentenserie van 1939.

Sommige Canal Zone zegels geven een goede indruk van het leven en de opbouw van de Canal Zone, zie de Scottnummers 120 tot 135 en 141 tot 145. Ook de luchtpostzegels zijn erg mooi qua afbeelding en kleur, met name de zegels ter ere van de 25ste verjaardag in 1939. Tot zover iets over de postgeschiedenis van de Canal Zone.

Wilt U over dit verzamelgebied meer weten, wat uitgebreider of diepgaander dan het vocrafgaande? Schrijf het ons even.

Heeft U misschien aanmerkingen of commentaar? Ook dan gaarne de pen ter hand genomen, wij stellen dat zeer op prijs want men moet toch van elkaar leren nietwaar? Daarbij ontstaat ook een zekere wisselwerking tussen lezer en redaktie die alleen maar verhelderend kan werken. Kennisoverdracht is dan ook een der peilers van een studiegroep welke gezamenlijk moet worden nagestreefd.

DE AMERIKAANSE PRECANCELS - EEN INLEIDING

De zegels met voorafstempelingen - precancels - zijn zegels die voor het opplakken op postzendingen reeds een ontwaarding kregen met een voorgedrukte tekst van plaatsnaam (volledig) en daaronder de aanduiding der betreffende staat in veelal letterafkortingen, tussen onder en boven geplaatste lijnen. Deze precancels werden en worden nog veelal door grote firma's verzendhuizen, instellingen enz. gebruikt.

Reeds lang geleden, voor de eeuwwisseling, kwam men bij het Amerikaanse Post Office Department tot de overtuiging dat het bestempelen van massaverzendingen van post veel te veel tijd in beslag nam. Men zocht naar een vereenvoudigde wijze van werkzaamheden om aan de steeds groeiende postverzendingen die werden aangeboden te kunnen voldoen.

Het idee werd geboren om reeds vooraf gedrukte zegelontwaarding als de vereiste portovoldoening te accepteren.

Bij het propaganderen van deze nieuwe wijze van postvereenvoudiging, alleen ten gunste der posterijen, aan afnemers van grote partijen geprecancelde zegels een geringe korting toe te staan. Voor wat hoort wat nietwaar! Het werd een succes. Enkele jaren later waren er reeds duizenden afnemers in het land die deze precancels voor hun omvangrijke post benutte. Voor hen gold ook de bespoediging van de aangeboden post als een niet te verwaarlozen voordeel, want time is money vooral in de V.S.

Men beschouwde postzendingen met precancels als "third-class mail", en met hogere porto voor b.v. pakketten, grote stukken, als "fourth class mail".

Officieel werd het gebruik van precancels reeds in 1887 door het Post Office Department bij inschrijving toegestaan.

Er zijn tal van typen precancels. Zo onderscheiden we naast de gewoonlijk voorkomende uitvoering ook geheel afwijkende precancelopdrukken. Tevens komen er zgn. voorlopers van voorafstempelingen voor, die in feite geen officiële geldigheid bezaten. Door de plaatselijke postmaster werd, als werkvereenvoudiging voor hem zelf, voorafgestempelde of gedrukte aanduidingen op de zegels uitgegeven. Zo kennen we b.v. op de zegeluitgaven van 1861, de 1 cent-waarde met precancelopdruk

"CUMBERLAND-ME", op de ons welbekende 2 cents "Black Jack" uit 1863, met de precancelopdruk "Jefferson, Ohio".

Op zegeluitgaven van 1869, 1879 en 1882 komt op post uit het toenmaals kleine industriestadje Glastonbury, Conn. een grote letter "G" als precancelaanduiding voor.

Deze onofficiële maar wel gebruikte precancels, welke we eerder pre-precancels kunnen noemen, zijn echter zeer zeldzaam en komen praktisch in geen enkele precancel-catalogus voor.

Zo nu en dan komen er in de veilingen van vooraanstaande firma's in de V.S. nog wel eens zo'n exemplaar en dan vanzelfsprekend met certificaat aan bod. Het gaat hierbij om het gehele stuk waaruit de echtheid kan worden gekenmerkt.

De Scott-catalogus geeft deze zeldzame precancels wel aan, doch zonder prijsnoteringen. Voorzichtig met de vele vervalsingen die van deze unieke precancels voorkomen.

Ook waren er postbureaus die zich niet hielden aan de aanwijzingen van het Post Office Department. Deze boosdoeners gaven precancels uit welke alleen letters van het door hen bestreken postdistrict bevatte. Anderen voegden bij plaatsnaam en staat ook nog USA aan toe, wat in feite niet toegestaan was.

Tevens kwamen er, tot aan vandaag toe, afwijkingen van het normale type voor. Bekend zijn de normale rondstempel met plaatsnaam en staat doch zonder enige datumaanduiding. Doch ook hier is het meestal een postbeambte geweest die zijnerzijds en ook verzoek iets ongewoons wilde aanbieden.

Om aan deze ongeoorloofde eigenzinnigheden het hoofd te bieden vaardigde het Post Office Department op 23 mei 1903 een verordening uit, dat de precancels uitsluitend de namen der steden en staten - tussen twee lijnen gevat - mochten dragen.

Als kleur voor de precanceldruk werd zwart voorgeschreven.

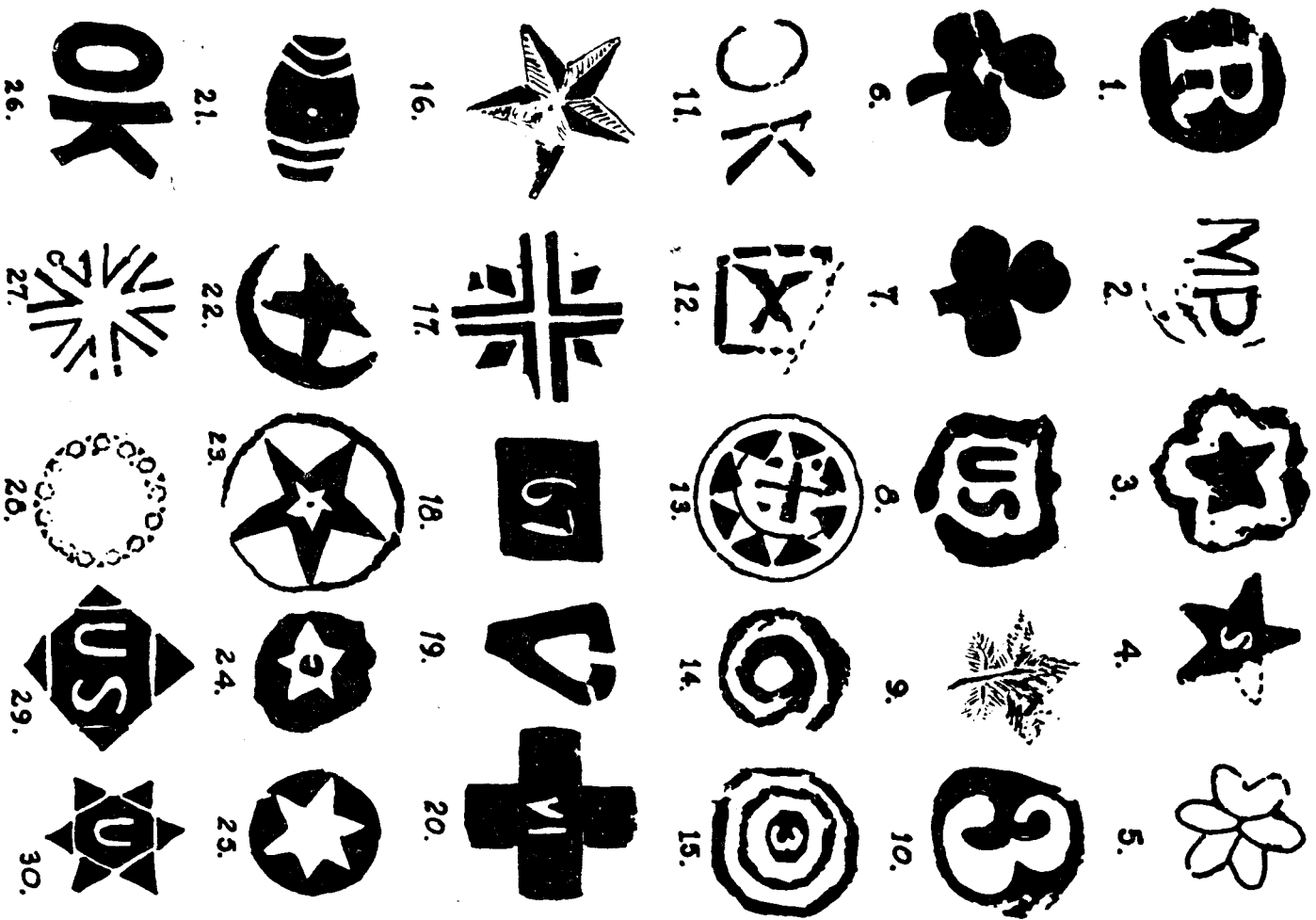
De als "box-killers" bestaande voorafstempelingen hebben dit onderscheid met het normale type dat deze in plaats van twee lijnen boven en onder, een raam om de tekst is weergegeven.

Zoals bij alle speciaalverzamelingen, waartoe we precancels kunnen rangschikken, is het beslist nodig beperkingen aan te brengen en niet rondweg alles wat maar het predicaat precancel draagt te verzamelen, men kan dan spoedig door de bomen het bos niet meer zien. Literatuur, catalogi zijn ook onontbeerlijk. Gaarne zouden wij met dit interessant onderwerp in ons orgaan doorgaan. Welke gevorderde specialist geeft zijn medewerking?

FANCY KILLERS - PLAATSELIJKE POSTSTEMPELS

1. Diapositieve „R„ in cirkel, Russell, N.Y.
2. "MP", Clarksburg, W.Va.
3. Ster in een ster, blauw, Portsmouth, Va. (1865 of later).
4. Diapositieve "S" in een ster, Corrinna, Me.
5. Zeskantige open ster, Alexandria, Va. (1868).
6. Klaverblad, Burlington, Iowa.
7. Klaverblad in blauw, LaPorte, Ind.
8. "US" in schild, Albany, N.Y.
9. Bladvorm in lichtgroen, (plaats onbekend).
10. Diapositieve "3", Lee, Mass. (augustus 1863).
11. "OK" in licht blauw, West Springfield, Pa.
12. Vogel (fazant) in kastje, licht blauw, Evanston Ill.
13. Kruis in diap. ster omcirkeld, East Lebanon, N.H.
14. Spiraal, Baltimore, Maryland (1864 of later).
15. Diapositieve "3" in dubbele octagon, Fort Plain, N.Y.
16. Geschaduwde ster in dof blauw, Lodi, N.Y.
17. Geometrisch kruis met stralen, Brattleboro, Vt. (sept. 1864)
18. Diapositief cijfer "67" in rechthoek, Horseheads, N.Y.
19. "V", Valparaiso, Ind.
20. Grieks kruis waarin het romeinse getal "VI" in diapositief. (Dit was het embleem van het Federal Sixth Corps in 1863) Saratoga Springs, N.Y.
21. Olievat, Oil City, Pa.
22. Ster in cirkel (gedeeltelijke afdruk), New York N.Y.
23. Ster waarin een diapositieve ster in cirkel, Ludlow, Vt.
24. Diapositieve ster waarin een C, Emporium, Pa.
25. Diapositieve zespuntige ster in cirkel in blauw, Louisville, Ky.
26. "OK", Saratoga Springs, N.Y.
27. Geometrisch figuur in stervorm, Ovid, Mich.
28. Open cirkel van open cirkeltjes, Sandy Spring, Md.
29. "US" in diapositief in diagonaal vierkant, St. Joseph, Mich.
30. Diapositieve "U" in een zespuntige ster, Steubenville, Ohio.

Voor de geïnteresseerde verzamelaar van klassieke vernietigings-stempels is het een moeilijke zaak op zijn voornamelijk losse zegels, de herkomst te bepalen. Dit kan alleen op het gehele poststuk afgelezen worden. Hierboven enkele gevonden definities. In ons volgend contactorgaan meer van dit interessant gebied.

BENT U STERK? MIDDELMATIG? OF SLECHTS TEN DELE GEINTERESSEERD IN HET POSTZEGELVERZAMELEN?

Een vraagstelling waarop U wellicht niet direkt het juiste antwoord op weet te geven. Maar nu is het zo, dat wij als bestuur van onze studiegroep, dát zo dolgraag van U zouden willen weten. "Waarom, zult U zeggen? Dat maak ik zelf wel uit en dat gaat geen mens anders wat aan! Ik verzamel zoals ik dat wil en wat ik wil en daarmee uit!"

Vanzelfsprekend heeft U gelijk en vindt U het misschien een vorm van dirigentisme, wanneer een studiegroep zich met de manier van verzamelen of specialiseren van postzegels der leden zich bezighoudt.

Weet U waarom wij dit nu zo graag willen weten, eenvoudig omdat het van belang is te weten wat er in onze studiegroep onder de leden, filatelistisch gezien leeft, wat hun speciale interesses zijn, eenvoudig, wat hun in het postzegelverzamelen boeit.... of totaal niet interesseerd.

Hiertoe is er bij uw bestuur het plan gerezen om een vrij simpel gesteld enquêteformulier samen te stellen, waarop wij op uw gewaardeerde medewerking zouden mogen rekenen. De uitslag van zo'n intern onderzoek zou een betere service, een juistere dienstenverlening aan onze leden kunnen betekenen. B.v. ook ten opzichte van de inhoud van ons studien contactorgaan efficiënter samen te stellen. Ook in tal van andere zaken zou dit voor U en voor het bestuur een gunstigere uitwerking in zich kunnen dragen. Denk hierbij maar aan o.a. meer gerichte lezingen, veilingen, rondzendingen enz.

Onze groep groeit gestadig in tal en komt meer en meer in de belangstelling, van hen die zich voor onze verzamelgebieden interesseren.

Het is dus voor U van groot belang dit enquêteformulier, wat U binnenkort wordt toegezonden, in te vullen en vanzelfsprekend aan ons te laten toekomen. Wij rekenen op uw aller inzicht en... medewerking hierin.

Nog altijd vergeten uw bijdrage voor ons tentoonstellingsfonds "200 years USA" te storten? Geen nood, het kan nog. Rekeningno. 484100505 van de AMRO-bank te Venray, of per postgiro 1049705, ten name van P.F.A.Terwijn, penningm.